

Aan rekenkamer Almelo
Postbus 5100
7600 GC Almelo

Postadres:
Gemeente Almelo
Postbus 5100
7600 GC Almelo

Bezoekadres:
Haven Zuidzijde 30
7607 EW Almelo

telefoon: **(0546) 54 11 11**
e-mail: **gemeente@almelo.nl**
internet: **www.almelo.nl**

Uw brief	Uw kenmerk UIT - 24115534	Ons kenmerk UIT - 24115832	Datum 23 juli 2024
Bijlage(n)	Doorkiesnummer 0546-54 11 11	Behandeld door S.B. Klimstra	Zaaknummer DCS - 2383582
Onderwerp Bestuurlijke reactie onderzoeksrapport rekenkamer Almelo 'Armoedebeleid'			

Geachte heer Mastwijk,

Op 27 juni 2024 heeft u ons het rekenkamerrapport van het onderzoek 'Armoedebeleid' aangeboden inclusief een concept raadsvoorstel (Raad – 2408352). Met belangstelling hebben wij deze stukken gelezen. De rekenkamer Almelo heeft ons uitgenodigd om een zienswijze te formuleren op het rapport en het concept raadsvoorstel.

Wij zijn u erkentelijk voor de oplevering van dit rapport. Wij kunnen ons grotendeels vinden in de gedachtegang van de aanbevelingen, maar stellen wel voor om het concept-raadsvoorstel op onderdelen te wijzigen.

Hieronder geven wij onze reactie op de aanbevelingen, zoals geformuleerd in het concept raadsvoorstel en die op basis van de hoofd- en deelconclusies in het rapport zijn geformuleerd.

A. Te komen met een overkoepelend beleidsplan armoede waarin de gemeentelijke visie rondom armoedebestrijding wordt beschreven. Maak hierbij inzichtelijk op welke beleidsterreinen en in welke regelingen activiteiten op het gebied van armoedebeleid plaatsvinden / gaan plaatsvinden. Stel hierbij toetsbare en navolgbare doelstellingen op, beschrijf hoe deze doelstellingen gemonitord gaan worden en neem deze doelstellingen op in de doelenboom sociaal domein. Belangrijk uitgangspunt voor dit plan is de te hanteren definitie van armoede. Ga vooruitlopend op dit plan met de raad in gesprek over deze definitie en stel daarbij de vraag of de definitie zuiver benaderd vanuit inkomen passend is.

Uit het rapport komt naar voren dat in diverse beleidsdocumenten en programma's maatregelen rondom armoede worden beschreven. Dit is een bewuste keuze.

Almelo is een gemeente die historisch gezien tot aan de dag van vandaag meer armoede kent onder zijn inwoners dan gemeenten van vergelijkbare grootte. Om deze groep inwoners goed in het vizier te houden, hebben wij onze regelingen en beleid dusdanig beschreven dat het zoveel mogelijk *verweven* is in ons brede sociaal domein. Daarom zijn wij geen voorstander van separaat armoedebeleid zoals dat in het concept raadsvoorstel is opgenomen.

We zijn ons bewust van de armoedeproblematiek en hebben relevant beleid vastgesteld voor deze doelgroep. Wij gaan wel een addendum toevoegen aan het huidige Actieplan Sociaal Domein. Dit addendum omvat onder meer een bundeling van de inspanningen die wij verrichten op het gebied van armoede(preventie) en de doelen die we daarmee willen behalen. Met dit totaaloverzicht geven wij invulling aan de aanbeveling van de rekenkamer om overkoepelend weer te geven wat we in Almelo aan zowel de bestrijding als het voorkomen van armoede doen.

Wat betreft de definitie van armoede wordt in meerdere gemeenten in Nederland uitgegaan van de algemene omschrijving van het Sociaal Cultureel Planbureau (SCP). Deze definitie van armoede luidt als volgt: 'Armoede is te weinig financiële mogelijkheden hebben voor de minimaal nodige goederen en voorzieningen. Iemand is arm wanneer hij onvoldoende inkomen heeft voor bijvoorbeeld voeding of een goede woning'. Wij zijn voornemens om deze definitie op te nemen in het genoemde addendum. Wij nemen daarin ook de uitkomsten mee van een gezamenlijk rapport van het Nibud, SCP en CBS over een nieuwe armoedegrens, die in de loop van dit jaar moet verschijnen. Wij zien geen toegevoegde waarde in een andere, specifiek voor Almelo, omschreven definitie en verzoeken u daarom dit punt in het concept raadsvoorstel te (her)overwegen.

B. Een generieke procesaanpak op te stellen waarbij via een afwegingskader kan worden bepaald welke partners betrokken worden in het proces tot opstellen van nieuw beleid of aanpassing van bestaand beleid.

Met de Regeling Adviesraad sociaal domein hebben wij een proces vastgelegd waarin nieuw beleid of aanpassingen van beleid op het gebied van armoede worden getoetst en van adviezen worden voorzien. In de adviezen kan door de Adviesraad Sociaal Domein, als formeel adviesorgaan van het college, ook worden aangegeven welke partners in een specifieke situatie zouden moeten worden geconsulteerd voor zover dit nog niet op voorhand vanuit onze eigen organisatie is gebeurd. Wij zijn van mening dat partners hierdoor niet alleen op een effectieve manier, maar ook op een efficiënte manier worden betrokken bij de totstandkoming van beleid. Door de reeds vastgelegde – en in de praktijk beproefde – werkwijze met de Adviesraad Sociaal Domein zien wij derhalve geen meerwaarde in een nieuw afwegingskader hieromtrent.

C. Een communicatieplan voor het armoedebeleid op te stellen. Betrek hierbij ervaringsdeskundigen en de ketenpartners binnen de gemeente om zo goed als mogelijk op de behoeften aan te sluiten.

Wij verkennen de mogelijke inzet van ervaringsdeskundigen op het gebied van armoede, schulden en sociale uitsluiting met de organisatie 'Sterk uit Armoede'. Wij hebben recent de Voorzieningswijzer (datgeldtvoormij.nl) uitgerold en zijn wij al enkele jaren verbonden aan de Nederlandse Schuldhulproute (geldfit.nl). Wij betrekken bij het opstellen van diverse communicatiemiddelen onder andere Taalambassadeurs via het Taalpunt Almelo, zoals beschreven in het 'Aanvalsplan laaggeletterdheid'. Verder werken wij aan verbeteringen op onze website op basis van de door onderzoeksbureau KWIZ uitgevoerde analyse (zie bijlage 9 van de Nota van Bevindingen). Daarnaast zijn er recentelijk verbeteringen op de website 'De Verbinding' (deverbindingalmelo.nl) van het Armoedepact Almelo doorgevoerd en bespreken wij samen met de partners in het Armoedepact Almelo ook hoe de doelgroep het beste bereikt kan worden door de verschillende partners. Tot slot publiceren wij relevante informatie regelmatig in het Almelo's Weekblad. Wij denken hiermee afdoende in de communicatie over armoede en de bestrijding (van de effecten) ervan te voorzien of te gaan voorzien en zullen in

het genoemde addendum op het Actieplan Sociaal Domein aandacht besteden aan dit onderdeel.

D. Te onderzoeken hoe er meer overzicht / inzicht en regie kan worden aangebracht in het maatschappelijke veld zodat partijen elkaar beter weten te vinden en elkaar meer versterken. De raad over de uitkomsten nader te informeren en te adviseren.

Het Platform Armoedepact Almelo bestaat uit een vertegenwoordiging van diverse maatschappelijke partners, waaronder de gemeente Almelo, die binnen het Armoedepact Almelo een voorttrekkende rol vervullen. Tezamen pakken zij hiermee de regie in het maatschappelijk veld. De portefeuillehouder wil graag in gesprek met het Platform om te bespreken hoe het Platform invulling geeft aan deze regisserende rol.

E. De raad minimaal eens per jaar te informeren over uitvoering en resultaten van de brede armoedeaanpak inclusief resultaten die ketenpartners behalen. Maak hiervoor nadere afspraken met de ketenpartners over hoe zij bijdragen aan de gemeentelijke doelstellingen en hoe ze dat monitoren en rapporteren aan de gemeente.

Wij zijn van mening dat wij de effecten en resultaten van de verschillende regelingen beter kunnen monitoren en bijsturen. Wij werken daarom aan een zogenaamde 'doelenboom' als uitvloeisel van het Actieplan Sociaal Domein om dit te kunnen bewerkstelligen. Deze doelenboom ondersteunt ons om algemene beleidsdoelen te vertalen naar beleidsdoelstellingen en tussendoelstellingen. Dit zorgt voor meetbaarheid van prestatie-indicatoren waarop wij kunnen sturen. Ook gaan wij meer van onze (subsidie)partners vragen waar het gaat om de (registratie van) bereikte effecten. Deze effecten willen wij meenemen in de gebruikelijke planning en control cyclus.

F. Periodiek een (alternatief van) een Minima Effect Rapportage te laten uitvoeren waarmee inzicht wordt verkregen in het besteedbare inkomen van type huishoudens en het effect van het lokale armoedebeleid daarop.

Wij gaan een dergelijk onderzoek periodiek laten uitvoeren. Het onderzoek zou van toegevoegde waarde moeten zijn op de effecten die we aan de hand van de doelenboom naar voren gaan brengen. De vorm van het periodieke onderzoek bepalen we daarom nadat de doelenboom is vastgesteld.

Hierbij merken wij op dat inkomenspolitiek aan het Rijk voorbehouden is. Het armoedebeleid is voor de gemeente dan ook geen sturingsinstrument om dit significant te kunnen beïnvloeden. De afweging hierover wordt in Den Haag gemaakt en dan geldt het ook voor alle inwoners. Immers, er moeten op dit gebied ook geen substantiële verschillen bestaan tussen gemeenten.

Wij vertrouwen erop u met onze inhoudelijke zienswijze meer inzicht te hebben gegeven in de wijze waarop wij al de nodige bewegingen hebben ingezet en nog gaan inzetten. Bij mogelijke aanpassingen in ons armoedebeleid zullen wij het onderzoeksrapport van KWIZ ter hand nemen en deze spiegelen aan onze eigen zienswijze passend bij de actuele situatie in Almelo. We zien uit naar de raadsbehandeling van het rapport.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Almelo,
de secretaris, de burgemeester,